

EK –32

GÖZLEMLER
&
YORUMLAR

BİR GAZETECİNİN YORUMLARI
TUFAN TÜRENÇ:
(23 TEMMUZ 2001- HÜRİYET)

“Şov yatırımlar: yollar-barajlar-limanlar-fabrikalar”

Hürriyet Gazetesi

köşeyazısı

EK – 32

**ŞOV YATIRIMLAR:
YOLLAR – BARAJLAR – LİMANLAR
YERLİ YERSİZ ŞEKER VE ÇİMENTO FABRİKALARI**

Tufan TÜRENÇ – Hürriyet 23 Temmuz 2001

Hürriyet'in köşeyazarının babası Demokrat Parti'nin 1954 yılında Afyon milletvekili adayı idi. Dolayısı ile Sn Türenç'in DP dönemini biraz daya iyi araştırmış olması beklenebilirdi. Oysa şu yazdıkları ile Sn Türenç ile Sn Prof Dr Şevket Pamuk arasında en ufak bir fark yok. Araştırma yok. Çalاکalem köşeyazısı.

Bu sayın kişilere aşağıdaki SONUÇ tablosuna on kere, yüz kere, bin kere bakmalarını ve Vehbi Koç'u okumalarını öneriyorum.

Bir de Saddam'ın şov yatırımlarına bakın, ardından da mahçup olarak önünüze...

Sn Türenç'i aşağıda çerçeve içinde yazdıklarını düzeltmesi için uyarılmışım:

Türkiye buna benzer bir dönemi 1950 – 1960 arasında da yaşadı.

Özal belki de kendisini, geçmişteki politikacılar içinde en fazla **Menderes** ile bu yüzden özdeşleştiriyordu.

Adnan Menderes de o dönemde Türkiye'ye akan Amerikan yardımlarını ¹akıllı yatırımlara yönelteceğine **şovlara dayalı yatırımlara** yöneltti.

Yollar, barajlar, limanlar yaptı. Yerli yersiz birçok ile şeker ve çimento fabrikaları kurdu.

Köylüye, büyük kentlerin imarına hiçbir hesaba dayanmadan para akıttı.

Bütün bunlar yapılmalıydı kuşkusuz, ama gelen yardımlar ve alınan borçlar daha üretken yatırımlara yönlendirilseydi oradan gelen paralarla altyapı yatırımları ülkeye yük olmayacak şekilde gerçekleştirilebilirdi.

Menderes de tıpkı Özal gibi hesapsız kitapsız gitti, ülkenin geleceğini dışa bağımlı hale getirdi.

Sonuç? Kocaman bir SIFIR. Tüm köşeyazarlarımız gibi, Sn Türenç de “Ben yanlış yazmışım” diyemedi.

Böylelikle “limanlar – yollar – barajlar – yerli yersiz şeker-çimento fabrikaları” dünyada ilk kez Türkiye'de “şov yatırım” olarak tanımlandı. O şeker fabrikaları yapılmadan önce Türkiye'de kişi başına şeker tüketimi altı kilo idi. Bugün 40 kg!

¹ Marshall Yardımı toplam 1 milyar Dolar mertebesinde. On yılda fiilen tamamlanan yatırım 8.1 milyar \$

SONUÇ TABLO

KÜÇÜCÜK BİR TABLODA KOCAMAN “BÜYÜME”

1950 yılında
76 bin ton çeliği (haddehane ürünü),
396 bin ton çimentosu,
130 milyon metre pamuklu kumaşı,
130 bin ton şekeri,
790 milyon kwsaat elektriği olan,

yolu, limanı, barajı, rafinerisi bulunmayan Türkiye'nin;

DP'nin başlattığı, 27 Mayıs'ta devam eden, yatırımların tamamlandığı ve 10 Ekim 1965 seçimlerinden sonra tek başına iktidar olan AP ile yeni bir dönemin başladığı 1966 yılında;

10 limanı,
42 bin km yaz-kış geçit veren yolu,
10 büyük barajı,
3 büyük termik santrali

vardı.

1966 yılında

(1950'ye kıyasla % artış)

843 bin ton çelik (haddehane ürünü – tüketiciye satılan)	1 009
3 864 bin ton çimento – fiilen tüketilen, yine de talebi karşılamayan	876
4 800 bin ton petrol ürünü (Türkiye fuel oil ve lpg ile tanışmış)	59 900
5 535 milyon kwsaat elektrik enerjisi	601
600 bin ton şeker – artık köylü de şeker yiyebiliyor	362
640 milyon metre pamuklu kumaş	392

Kaynak: DPT Yayını No 772

üreten Türkiye² şeker ve pamuklu kumaş ihracatına da başlamıştır.

1950 yılında 4 milyon Dolar sanayi ürünü ihraç eden ülke,
1960 yılında 34,
1965 yılında 91 milyon sanayi ürünü ihraç etmiştir.

² Tüm veriler DPT Yayını No 772'den alınmış, oranlar tarafımdan hesaplanmıştır.

Başta DİE-DPT olmak üzere tüm “masal” yazarları, 27 Mayıs sonrası dönemin medyası, politikacısı, iktisat tarihçisi bu muhteşem *büyüme*yi görememiş ya da görmek istememiştir: 1950-1960 döneminde on yıllık büyüme % 140, üst üste her yıl % 9’a eşit.

DİE, 1987 sabit TL serisi ile hesapladığı GSMH göstergelerinde % 140 yerine % 95 büyüme kabul etmiştir. On yılda % 95 yılda % 6.69 büyümek demektir.

Planlı dönemde büyüme yılda % 5.99’da kalmıştır. 1950-1960 arasında tarım-sanayi-enerji-inşaat sektörlerindeki üretim artışları; daha sonraki dönemdekilerden çok daha yüksek olmuştur.